

FAKULTET POLITIČKIH NAUKA U PODGORICI

JAVNE POLITIKE

DR ZLATKO VUJOVIĆ

VIII predavanje

Implementacija javnih politika

Model *odozgo prema dolje* za proučavanje implementacije

- Naučnici su često bili opsjednuti formiranjem javnih politika, a praktične detalje njihove implementacije ostavljali su administraciji. (Gunn)
- Ukorijenjeno u fazni model i obuhvata razlikovanje između formulisanja javnih politika i implementacije.
- Implementacija-djelovanje javnih ili privatnih pojedinaca (ili skupina) koje je usmjereno na ostvarivanje ciljeva postavljenih u prethodnim odlukama o javnim politikama.(Meter i Horn)
- Ispitivanje procesa pretvaranja javnih politika u djelo
- Implementacijski deficit-procent saradnje karika u implementacijskom lancu.

Model *odozgo prema dolje* za proučavanje implementacije

- Ograničenja uprave (Hood) – ograničenja kontrole u složenim sistemima.

Kritike pristupa:

- Na osnovu prirode javnih politika
- Na osnovu međusobnog odnosa formulisanja politika i procesa implementacije
- Na osnovu normativnog stajališta

Alternativa odozdo prema gore

- "Obrnuto zaključivanje"(Elmore)
- Stvarnost ne treba tražiti u nesavršenoj kontroli, već u djelovanju kao kontinuiranom procesu interakcije s politikama koje su promjenljive, sa složenom interakcijskom strukturom, te s vanjskim svijetom, kao i sa akterima implementacije.
- Pristup sadrži razmjerno malo predeterminirajućih pretpostavki
- Donositelji odluka na terenu obavljaju svoje aktivnosti, a da unaprijed ne iznose pretpostavke o strukturama unutar kojih se te aktivnosti pojavljuju

- Fokus na ishodu politika
- Dvosmislenost i konflikti (Matland)
- Simbolična implementacija-visoka razina konflikta i visoka dvosmislenost.
- Dva ključna pitanja u ispitivanju procesa implementacije:

-činjenice da procesi javnih politika uveliko variraju u tome koliko su jaki pokušaji da se propiše okvir za pravila

-važnosti varijacija u upravnom okviru unutar kojeg se prproces zbiva

- Gdje završava oblikovanje politika, a gdje počinje implementacija?
- Pristup ispitivanju implementacije u upravnom kontekstu uzima u obzir sljedeće:

-da implementacija obuhvata složene interakcije unutar organizacija

-da analiza interakcija mora dovesti do pitanja o pregovorima između aktera koji su barem donekle autonomni,

-da autonomija može biti povezana sa zahtjevima za legitimnošću koji, vode analizama koje naglašavaju nedoststke i manjkavosti,

-da složenosti treba shvatati kao dio tazličitih nacionalnih ili transnacionalnih političkih sistema

Modeliranje uticaja na implementaciju

- Kategorije modeliranja uticaja na implementaciju:
 1. Funkcije javnih politika koje obuhvataju pitanja o načinu na koji su one oblikovane u procesu formulisanja
 2. Pitanja o slojevima u procesu transfera politika ili o tome šta se može nazvati vertikalnom javnom upravom
 3. Horizontalni odnosi unutar organizacija (odnosi između paralelnih organizacija potrebni za saradnju u implementaciji)
 4. Faktori koji utiču na reakcije agencija za implementaciju
 5. Učinak reakcija onih na koje javna politika utiče
 6. Širi makroekonomski faktori.

Modeliranje uticaja na implementaciju

- Modeliranje uticaja zavisi od :
 - a) Opsega u kojem se mogu identifikovati različiti ishodi (Winterovo razlikovanje ishoda i ciljeva)
 - b) Različitosti ishoda javnih politika
 - c) Teškoća prilikom identifikovanja i kvalifikacije ishoda
 - d) Sposobnosti odvajanja implmentatora kako bi se dobile tražene razlike